

Ikt. sz.: GIB/88-1/2012.

GIB-47/2012.
(GIB-138/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Gazdasági és informatikai bizottságának**
2012. december 10-én, hétfőn, 11 óra 42 perckor
az Országház főemelet 37-38. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki megnyitó, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Tájékoztató a Magyar Export-Import Bank Zrt. (Eximbank) kötvénykibocsátásáról</i>	5
<i>Nátrán Roland vezérigazgató (Eximbank) tájékoztatója</i>	5
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	7
<i>Reflexiók</i>	9
<i>Egyes energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló T/9245. számú törvényjavaslat (Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)</i>	13
<i>Egyebek</i>	14

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató a Magyar Export-Import Bank Zrt. (Eximbank) kötvénykibocsátásáról

Előadó:

Nátrán Roland vezérigazgató

2. Egyes energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/9245. szám)
(Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)
(Első helyen kijelölt bizottságként)
3. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Rogán Antal** (Fidesz), a bizottság elnöke

Kovács Tibor (MSZP), a bizottság alelnöke
Hegedűs Tamás (Jobbik), a bizottság alelnöke
Bencsik János (Fidesz)
Dióssi Csaba (Fidesz)
Dr. György István (Fidesz)
Dr. Kupcsok Lajos (Fidesz)
Manninger Jenő (Fidesz)
Dr. Mengyi Roland (Fidesz)
Riz Gábor (Fidesz)
Román István (Fidesz)
Dr. Selmeczi Gabriella (Fidesz)
Vantara Gyula (Fidesz)
Dr. Aradszki András (KDNP)
Dr. Baja Ferenc (MSZP)
Burány Sándor (MSZP)
Schön Péter (Jobbik)
Volner János (Jobbik)
Dr. Lenhardt Balázs (független)

Helyettesítési megbízást adott

Koszorús László (Fidesz) dr. Selmeczi Gabriellának (Fidesz)
Herman István Ervin (Fidesz) dr. György Istvánnak (Fidesz)
Manninger Jenő (Fidesz) megérkezéséig dr. Kupcsok Lajosnak (Fidesz)
Márton Attila (Fidesz) Bencsik Jánosnak (Fidesz)
Riz Gábor (Fidesz) megérkezéséig dr. Mengyi Rolandnak (Fidesz)
Riz Levente (Fidesz) Román Istvánnak (Fidesz)
Wintermantel Zsolt (Fidesz) Vantara Gyulának (Fidesz)
Dr. Seszták Miklós (KDNP) dr. Aradszki Andrásnak (KDNP)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Nátrán Roland vezérigazgató (Magyar Export-Import Bank Zrt.)
Zsarnóci Csaba helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Horváth Attila Imre helyettes államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 42 perc)

Elnöki megnyitó, a napirend elfogadása

ROGÁN ANTAL (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelettel üdvözlöm a bizottság tagjait, és értelemszerűen a meghívott vendégeinket is.

A mai napon egy viszonylag rövid, ámde tartalmas napirendi javaslatot küldtem ki a bizottság tagjainak. Első napirendi pontként tájékoztatást hallgatnánk meg a Magyar Export-Import Bank Zrt., tehát az Eximbank kötvénykibocsátásáról, Nátrán Roland vezérigazgató úrtól. A hírekben mindezt már olvastuk, azt gondolom, helyes dolog, ha ilyesmiről egyébként első kézből is értesül a bizottság, ezt jeleztem a legutóbbi ülésen. A második napirendi pontunk az egyes energetikai törvényekről szóló törvényjavaslat kapcsolódó módosító javaslatainak a megvitatása, a harmadik az egyebek.

Van-e a napirenddel kapcsolatban kérdés, észrevétel bárki részéről? *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, kérdezem, ki tudja támogatni a napirendet. *(Szavazás.)* Úgy látom, hogy ez gyakorlatilag egyhangú, tehát a bizottság ezennel elfogadta a napirendjét.

Tájékoztató a Magyar Export-Import Bank Zrt. (Eximbank) kötvénykibocsátásáról

Át is térünk a tájékoztatóra. Vezérigazgató urat tisztelettel üdvözlöm, és helyettes államtitkár urat is. Jelezte nekem, hogy azért is jön el, hogy ha van a minisztériumot illető vagy akár ehhez kapcsolódó kérdés, akkor áll rendelkezésre. Elsőként vezérigazgató úrnak adnám meg a szót, és kérném, hogy számoljon be az Eximbank kötvénykibocsátásával kapcsolatos tapasztalatokról. Parancsoljon!

Nátrán Roland vezérigazgató (Eximbank) tájékoztatója

NÁTRÁN ROLAND vezérigazgató (Magyar Export-Import Bank Zrt.): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Köszönöm szépen a lehetőséget, hogy elmondhatom a kötvénykibocsátás háttérét, illetve természetesen nagyon szívesen válaszolok bármilyen, az ügylettel kapcsolatos kérdésre. Amit bizonyára a tisztelt bizottság, önök is tudnak, az az, hogy az Eximbank gazdaságpolitikai szerepe a tulajdonosi elvárásoknak megfelelően határozottabban érvényesült már a második évben, illetve a jövőben még határozottabban igyekszünk ezt érvényesíteni.

Ennek megfelelően az Eximbank legfontosabb célkitűzése, hogy az OECD, illetve az Európai Unió által meghatározott szabályozási kereteken belül a lehető legnagyobb hitelezési volumenbővülést, hitelezési aktivitást generálja az exportszektorban. Abban a szektorban, amelynek volumene rendkívül jelentős a magyar gazdaságban, a 2011. évben az exportszektor volumene mintegy 90 milliárd eurót ért el, azaz a magyar GDP mintegy 90 százalékát kitevő exportvolumen generálódott a magyar gazdaságban, amivel a magyar gazdaság egyike a legnyitottabb gazdaságoknak a világon. Ebből kifolyólag tehát annak a banknak a szerepe, amely ebben a szektorban képes a kis- és középvállalkozások hitelhez jutását, még hozzá olcsó hitelhez jutását elősegíteni, továbbá képes azon addicionális exportkapacitások létrehozását finanszírozással segíteni, amelyek a magyar gazdaság teljesítményét növelik, talán nem kell hangsúlyoznom, hogy ez miért ennyire jelentős.

Természetesen a hitelezési aktivitás bővítése megint csak a nemzetközi szabályozás alapján a kereskedelmibank-rendszerrel együttműködésben történik, tehát az Eximbank semmilyen versenyhelyzetbe nem kerül a kereskedelmi bankokkal, sokkal inkább együttműködünk kereskedelmi banki partnereinkkel. Ennek következtében tehát egy magyar exportőr akár az Eximbankhoz közvetlenül fordul, akár valamelyik kereskedelmi banki

partnerünkhöz fordul hitelért, ugyanolyan feltételekkel, ugyanolyan kamatfeltételekkel és futamidőre juthat finanszírozáshoz, amely futamidő és kamatfeltételek pedig rendkívül kedvezőek. Az uniós szabályozás és az OECD-megállapodások alapján ugyanis hosszú távú hitel kihelyezésére is nyílik mód az Eximbank eszközein keresztül. Ez azt jelenti, hogy 2-10 évig terjedő lejáratú hitelkihelyezés is lehetséges ezen a csatornán keresztül, illetve a kamatozás tekintetében azt mondhatjuk, hogy olyan versenyképes kamat megállapítására kerül sor a kereskedelmi bankokon és az Eximbankon keresztül, amely a magyar exportőröket bármely, akár nyugat-európai exportőrrel is versenyhelyzetbe hozza, még a finanszírozási költségek tekintetében is. Magyarán, az OECD és az Európai Unió által lefektetett szabályok és elvek, illetve módszertan alapján az exportőrök 5 százalékos el nem érő, azt jelentősen alulmúló hitelkamatláb mellett juthatnak ehhez a finanszírozáshoz. Ez tehát az a gazdaságpolitikai eszközrendszer, aminek a használata – a korábbiakhoz képest intenzívebb használata – reményeink szerint az exportszektor versenyképességének a bővülését okozza.

Ebben természetesen a magyar kis- és középvállalkozások versenyképességének a bővülése hangsúlyos cél: egyrészt a nagy multinacionális exportőrök beszállítóiként, másrészt olyan exportőrökként, amelyek képesek önállóan is megjeleníteni az exportpiacokon. Hangsúlyoznom kell emellett, illetve ezzel párhuzamosan, hogy olyan exportfinanszírozás, amely addicionális gazdasági teljesítményt generál, munkahelyeket hoz létre, illetve a magyar adórendszeren keresztül bevételeket generál a költségvetésben, nos ilyen exportkapacitás-bővítés, illetve exportvolumen-bővítés a nagy, akár multinacionális exportőrök esetében is elképzelhető, és e tekintetben az Eximbanknak szintén rendelkezésre állnak eszközök, mármint az ilyen jellegű addicionális gazdasági és exportkapacitás létrehozásához. Ez tehát a célfüggvény, mondhatnám a bank eszközoldalán felállított cél: azaz a hitelezési aktivitás bővítése, és természetesen a bank forrásait ehhez a célhoz, ehhez a stratégiához kellett alakítani.

Ezért a bank úgy döntött, hogy egy kétéves időhorizontra tervezett, 2 milliárd euró nagyságú kötvénykibocsátási programot állít fel, amely kötvénykibocsátási program a magyar és a nemzetközi jog, nevezetesen a brit és az egyesült államokbeli jog alapján lehetőséget teremt arra, hogy a nemzetközi piacról tőkét, illetve forrást vonjon be az Eximbank, hogy az elmondottaknak megfelelően azt a magyar gazdaság szolgálatába állítsa. A kötvényprogram felállítása sikeresen megtörtént, sőt ennek keretében az első tranzakció is lebonyolódott, azaz az Eximbank múlt héten, szerdán egy sikeres kötvényaukciót vett részt, egy sikeres kötvényaukciót tartott. 500 millió dollár nagyságrendben vont be forrást azokra a célokra, amelyeket az imént leírtam, rendkívül jelentős piaci érdeklődés mellett és kedvező feltételekkel. A jelentős piaci érdeklődést tükrözi az a tény, hogy az 500 millió dollárnyi meghirdetett kötvényre mintegy 2,2 milliárd dollárnyi ajánlat érkezett, magyarán 4,4-szeres túljegyzés generálódott erre a kötvényre, ami az Eximbank esetében – tekintve, hogy az első kötvénykibocsátása, az első olyan kibocsátása, ami egy nemzetközi devizában denominált, benchmarkként, tehát referenciaként szolgáló kibocsátás –, rendkívül kedvező és pozitív, de alapesetben is pozitív.

A másik ilyen paraméter, ami fontos, a forrásbevonás futamideje. Az Eximbank mérlegéhez, tehát az eszközoldalunkon a kihelyezett hitelek futamidejéhez leginkább egy ötéves kötvény passzolt. Rendkívül nagy örömeinkre szolgált, hogy sikerült ötéves denominációjú forrásbevonást végrehajtanunk, ahogy említettem, jelentős érdeklődés mellett. Az árazás tekintetében a meghirdetett hozamhoz képest alacsonyabb hozamot sikerült elérnünk a jelentős piaci keresletre tekintettel: 5,75 százalékos hozam mellett keltek el ezek a papírok, ezek a kötvények. Technikailag ez egy 5,5 százalékos kupon, és a névérték alatti kötvénykibocsátás mellett történt, illetve valósult meg. Az azóta eltelt időszakban egyébként a kötvény elérte a névértékét, tehát azt mondhatjuk, hogy az Eximbank által kibocsátott kötvényeket a piac 5,5 százalékos hozam mellett árazza jelenleg, ami rendkívül kedvező

indikáció, és rendkívül kedvező hozamot jelent. Azt mondhatjuk tehát ezek alapján – a pénzügyi, tőkepiaci, illetve befektetői érdeklődési mutatók, illetve indikációk alapján –, hogy a kötvénykibocsátás komoly sikerrel zárult. A befektetők bizalmat szavaztak az Eximbank stratégiájának, illetve annak a programnak, amelyet az Eximbank felvázolt, és miután az Eximbank mögött állami, tehát szuverén garancia, visszavonhatatlan, explicit garancia áll, ezért azt mondhatjuk, hogy ez a befektetői bizalom nyilvánvalóan a magyar szuverén kitettség felé nyilvánult meg. Tehát a befektetők magyar szuverén kitettséget vállaltak ezzel a döntésükkel. Reményeink szerint a kötvényprogram sikeres lebonyolítását segíti ezeknek az így bevont forrásoknak az elkövetkezendő hónapokban történő sikeres kihelyezése, az exportszektor számára való rendelkezésre bocsátása, ami megalapozhatja a teljes program sikerét a jövőben, és ez természetesen az Eximbank stratégiájának a sikerességét, illetve végrehajtását indukálhatja.

Ezek talán a legfontosabb információk, amiket szerettem volna önökkel megosztani, és természetesen nagyon szívesen állok rendelkezésre, bármilyen kérdés merült fel az elmondottak alapján.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Akkor először is azt szeretném megkérdezni, hogy a bizottság tagjai részéről van-e valakinek kérdése vagy észrevétele a vezérigazgató úr mondandójával kapcsolatban.

(*Jelzésre.*) Lenhardt Balázs képviselő úr, parancsoljon, utána alelnök úr következik.

Kérdések, hozzászólások

DR. LENHARDT BALÁZS (független): Köszönöm. Két fő kérdésem lenne vezérigazgató úrhoz. Az egyik arra vonatkozik, hogy itt a beszédében többször is elmondta – legalább háromszor –, hogy a hitelkihelyezések során maximálisan figyelemmel vannak az OECD-megállapodásra, az EU-szabályozásra és -alapelvekre, és hogy ezeknek az előírásoknak megfelelően alakítják ki a hitelezési tevékenységüket. Megemlítette, hogy hangsúlyos elem vagy elvárt elem a magyar kkv-k támogatása, de én kíváncsi lennék, hogy ez mit jelent a gyakorlatban. Tehát ténylegesen kinél landolnak ezek, az ilyen szempontból mondhatjuk, hogy állami háttérű pénzek. Tehát a GDP 90 százalékát képező exportelemeket nyilván nem a magyar kkv-k tudják jelenleg – sajnos – prezentálni, úgyhogy nyilván itt a külföldi cégek hazai leányvállalatai, amelyek igen erősen vesznek részt ebben.

A másik, hogy a hét végén a sajtóban is olyan nyilatkozatot tett – nem is tudom, hogy szinte mentegetőzve vagy kijelentve, és ezt most megerősítette –, hogy nem jelentenek konkurenciát a hazai kereskedelmi banki hálózatnak, mert velük együttműködve, sokszor rajtuk keresztül helyezik ki ezeket a hiteleket. Ez miért van így? Tehát miért lenne ez cél? Ha arról beszélünk, hogy szükség van hazai bankszektorra, akkor miért nem gondolják, hogy itt is lehetne egy önálló és független elem. Miért jó az, hogy – nyilván jutalékért cserében – az itt állomásozó, külföldi háttérű kereskedelmi banki hálózatot veszik igénybe ahhoz is, ami a magyar állam hangsúlyos tevékenysége?

Tehát ez, mind a kettő komoly aggály, ami felmerül az önök tevékenységével kapcsolatban, amit, remélem, megfelelő módon tud alátámasztani, hogy mégsem reális.

Köszönöm.

ELNÖK: Alelnök úr!

KOVÁCS TIBOR (MSZP): Köszönöm szépen. A kormány képviselőjétől szeretném megkérdezni, hogyan fordulhat elő, hogy vezérigazgató úr több hónapon keresztül összeférhetetlen módon az Eximbank vezérigazgatója is volt, meg a nyugdíjkezelő alapnak is,

és hát ezt jogszabályok egyértelműsítik. A miniszternek lett volna a dolga, hogy gondoskodjon a vezérigazgató felmentéséről. Hogyan fordulhat ilyen elő, hogy hónapokon keresztül ez nem történik meg?

A másik kérdésem, vezérigazgató úr, hogy ha más országok hasonló bankjai – itt a szomszédban – hasonló kötvényeket bocsátanak ki, milyen kamatígéretekkel tudják ezeket értékesíteni, és hogyan viszonyul ehhez az emlegetett, nagyon kedvező 5,75 százalékos kamatígérethez.

A harmadik kérdés pedig: hát egyáltalán van a kis- és közepes vállalkozási szektorban ilyen mennyiségű vagy mértékű hiteligeny, mint amennyit most itt fölvettek és kibocsátottak különböző papírok formájában? Egyáltalán el fogják tudni ezt helyezni a magyar vállalati szektorban? A jelenlegi piaci viszonyok között van ilyen mértékben igény ezekre a forrásokra?

ELNÖK: Amennyiben nincs más kérdés vagy észrevétel... *(Jelzésre.)* Van, Volner János képviselő úr, parancsoljon!

VOLNER JÁNOS (Jobbik): Elnézést, elnök úr, egészen rövid leszek. Tíz perc múlva kezdődik az ülés, oda kell mennem, meg szeretném kérdezni, hogy van-e lehetőség arra, hogy ezt a megbeszélést majd folytassuk a későbbiek folyamán vagy egy másik bizottsági ülésen, mert Nátrán Roland úr egy nagyon fontos területet visz, és úgy gondolom, két perc alatt nyilván nem fog tudni válaszolni ezekre a kérdésekre.

ELNÖK: Természetesen mindig meg lehet hívni a vezérigazgató urat, de tartok tőle, hogy erre már legközelebb csak az új évben fog sor kerülni, tekintettel arra, hogy akár ez az utolsó bizottsági ülésünk is lehet. Én is megyek majd a napirend előttiék kapcsán, de azt gondolom, ez nem akadályozza meg azt, hogy be tudjuk fejezni a mai bizottsági ülést.

Ha nincs más, én csak három dolgot szeretnék mondani. Egyrészt szeretnék gratulálni vezérigazgató úrnak, amiért vállalták, kimentek a nemzetközi kötvénypiacra, és azt gondolom, rendkívül fontos eredményt értek el, mert egyrészt sikerült azt bizonyítani, hogy a magyar állam tulajdonában lévő bank meg tud jelenni a nemzetközi kötvénypiacon, ráadásul azokhoz a hozamokhoz képest, amelyekkel riogattak minket, azt gondolom, sokkal kedvezőbb dologgal. Pont egy szocialista képviselő szájából hallottam nem olyan régen – ezt alelnök úrnak mondanám –, hogy azok a magyar euróhozamok, amelyek a jelenlegi kötvényeken vannak, és alapvetően másodlagos piaci hozamoknak számítanak, nem reálisak, mert ugye az egészen nincs forgalom, de ha most megnézem azokat a hozamokat, és azt, amit egyébként elért az Eximbank, akkor a kettő között kísérteties hasonlóság van. Ebből az látszik, hogy Magyarország meg tud jelenni, ha meg akar jelenni a nemzetközi kötvénypiacokon, és azt gondolom, hogy ezt egyébként kedvező hozamokkal is tudja megtenni. Ez az egyik fontos tanulsága annak, amit egyébként vezérigazgató úr mostani beszámolója jelent.

A másik nagyon fontos tanulsága egyébként az, hogy a magyar állam elkezdte működtetni az egyik olyan nagyon fontos szervezetét, amelyiknek az a célja, hogy exportpiacokat keressen a magyar vállalkozások számára. Mert a sajtóban több helyen olvastam, hogy egyébként majd az Eximbankon keresztül finanszírozza az államadósságot a magyar állam. Ez egy ritka nagy butaság, hiszen minden kétséget kizáróan nem ez az Eximbank feladata, és a kötvénykibocsátás sem erre szolgált. Ellenben nekünk nagyon fontos érdekünk, hogy ahogyan ezt más államok teszik, mi is meg tudjunk jelenni azokon a piacokon, ahova exportálni szeretnénk, és az odamenő vállalkozásaink számára minél kedvezményesebb finanszírozást tudjunk biztosítani. Erre csak példaként mondanám önöknek, hogy mondjuk a kínai állam kifejezetten azt teszi, hogy a megjelenő kínai exportőröknek vagy éppen termelőknek, a világ bármely pontján is jelennek meg, azonnal

igyekszik biztosítani a finanszírozási hátteret is annak érdekében, hogy minél sikeresebben tudjanak tevékenykedni, és mondjuk ezzel ne lehessen őket piaci versenyhátrányba hozni egy adott ország piacán, ahol ők egyébként piacot szeretnének szerezni. Azt gondolom, ez nagyon jól mutatja, hogy erre nekünk is szükségünk van, és szerintem nagyon helyes, hogy az Eximbank e téren most kifejezetten expanzív politikába kezd. Itt nem csak a kis- és középvállalkozások támogatása, hanem minden magyar vállalkozás támogatása ebből a szempontból perdöntő, mert minden megszerzett exportpiac azt jelenti, hogy azzal a magyar nemzeti jövedelem fog gyarapodni, azzal magyar munkahely is fog keletkezni, azzal egyébként a magyar családok fognak gyarapodni. Tehát ebből a szempontból nagyon fontos, hogy az Eximbank feléledt, és kifejezetten hatékony munkát kezdett el az utóbbi időszakban.

Végül a harmadik, amiről említést szeretnék tenni, és erről kérdezem is vezérigazgató urat, hogy jól értettem-e, hogy ők is úgy gondolják, ennek olyan tapasztalatai vannak, hogy egyébként érdemes gondolkodni abban – ha jól érttem, akkor a beszámoló részben erre vonatkozott –, hogy ezt a programot folytatni is kívánják a következő hónapokban.

Arra pedig szeretném felhívni mind helyettes államtitkár úr, mind vezérigazgató úr figyelmét, hogy egyébként a napirendhez nem tartozó kérdésekre nem kötelező válaszolni. Nekem ilyenkor meg kellene vonnom a szót – most kivételesen nem tettem meg –, de ez eldöntendő kérdés, hogy kívánnak-e erre reagálni vagy sem. Az azonnali kérdések órája a parlamentben kitűnő hely, ahol minden ilyen kérdést fel lehet tenni, és egyébként azt gondolom, hogy erre a megfelelő válasz minden alkalommal meg is születik.

Van-e még más kérdés vagy észrevétel? (*Nincs jelzés.*) Amennyiben nincs, akkor előbb vezérigazgató úrnak, és utána, ha óhajtja, akkor helyettes államtitkár úrnak átadnám a szót. Parancsoljanak!

Reflexiók

NÁTRÁN ROLAND vezérigazgató (Magyar Export-Import Bank Zrt.): Köszönöm szépen, elnök úr. Köszönöm szépen a kérdéseket, tisztelt bizottság.

Lenhardt Balázs képviselő úrnak a kérdésére igyekszem kimerítően válaszolni. Az OECD és az európai uniós szabályozás tekintetében nagyon fontos hangsúlyozni, hogy mi ennek a szabályozásnak a lényege. Az OECD-tagállamok az OECD-nek egy olyan mandátumot adtak, hogy olyan szabályozási környezetet alakítson ki, amelynek keretében az exportőrök termékei és az exportőrök szolgáltatásai versenyeznek egymással az OECD-tagállamokon belül, és nem a tagállami szubvenciók és tagállami támogatások. Ehhez kapta a mandátumot az OECD, és ennek keretében alkotta meg azt a szabályrendszert, amelynek keretében nekünk mint exporthitel-ügynökségnek – export credit agencynek – működnünk kell. Hangsúlyozom sem kell talán, hogy az OECD-tagállamok közül talán Magyarország tudná a legkevesebb állami szubvencióval támogatni az exportszektorát. Vannak nálunk nagyobb gazdasági potenciállal rendelkező OECD-államok, amelyek le tudnák tarolni az exportőrök piacát azzal, hogy a saját exportőreiket támogatják. Ezért kellett ezt szabályozott keretek közé szorítani, és ebben az esetben valóban elérjük azt a célt, hogy egy magyar és egy lengyel, cseh vagy akár holland, német exportőr között az dönti el a versenyt, hogy melyikük terméke, szolgáltatása a versenyképesebb, és nem az, hogy egy magyar exportőr drágábban jut finanszírozási forráshoz, mint mondjuk egy lengyel, német vagy holland exportőr. Tehát ez a nemzetközi szabályozás lényeges célkitűzése, és ebben a keretben mozoghat minden exporthitel-ügynökség, mint amilyen az Eximbank is.

Ennek megfelelően tehát a cél az, hogy az exportszektor versenyképességét javítsuk, és a legfontosabb célkitűzés a források felhasználásakor valóban az, hogy mely exportaktivitásnak van hozzáadott értéke a magyar gazdaság egésze szempontjából. Tehát amikor a magyar kkv-k versenyképességét erősítjük, akkor azt gondoljuk, hogy ezzel a magyar gazdaság egészének a versenyképességét erősítjük, és erősítjük azokat az elérési

csatornákat, amelyeken keresztül a magyar kkv-k megjelenhetnek az exportpiacokon. Amikor azonban a külföldi tulajdonú gazdasági társaságok versenyképességét javítjuk azzal, hogy több addicionális exporttevékenységre ösztönözzük őket, akkor azt gondoljuk, hogy ezzel munkahelyeket teremtenek, és a magyar költségvetésbe befizetést teljesítenek. Tehát ezen az ágon keresztül is van hozzáadott értéke a gazdasági tevékenységünknek.

Ami nagyon fontos, és köszönöm, hogy ezt megemlítette, képviselő úr, hogy nem szolgálhatja ez a forrás azt a célt, hogy a külföldi, akár anyacégi finanszírozási forrásokat lecserélje. Tehát minden ilyen kihelyezés alkalmával hangsúlyozottan az a legfontosabb ismérve egy-egy hitelkihelyezésnek, hogy annak van-e munkahelyteremtő, adóbevétel generáló, a magyar gazdaság egésze szempontjából valamilyen hozzáadott értéket teremtő jellege. Ha ilyet találunk, akkor természetesen készek vagyunk ezt a finanszírozási csatornát rendelkezésre bocsátani. Elsősorban természetesen ezek a szempontok játszanak szerepet a döntéseinkben, és ahogy említettem, a magyar kkv-szektor erősítése kifejezetten hangsúlyos ebben a tevékenységben. Éppen három hete talán, hogy az Országgyűlés elfogadta az Eximbankról szóló törvényt, a státustörvényünk módosítását, amely lehetővé teszi új termékek bevezetését, mint amilyen például a szállítói, exportcélú beszállítói láncok finanszírozása. Ez a parlamenti döntés éppen azt a célt szolgálja, hogy a magyar kkv-k, amelyek beszállítói lehetnek ezeknek a nagy exportőröknek, ebből a forrásból finanszírozáshoz juthassanak, és versenyképesek legyenek bármely külföldi potenciális beszállítóval. Tehát hangsúlyos eleme valóban a politikánknak, a gazdasági szerepvállalásunkról szóló irányelveinknek, hogy hozzáadott értéket kell generálnia az eximbanki finanszírozásnak.

Annak, hogy nem jelentünk a hazai bankrendszer számára konkurenciát, egészen egyszerű oka van: mind az OECD-szabályok, mind az európai uniós szabályok, mind a hazai szabályok tilalmazzák ezt számunkra. Tehát az Eximbank – ahogy elmondtam – egy gazdaságpolitikai eszköz. Egy olyan gazdaságpolitikai eszköz, amelyen keresztül képesek vagyunk a gazdaság versenyképességét – természetesen az exportszektor tekintetében – erősíteni. Ebben a kereskedelmi bankokkal olyan együttműködést folytatunk, ahol a kereskedelmi bankok tevékenysége az Eximbankkal kötött megállapodásokban, illetve a magyar jogszabályok által szabályozott tevékenység, magyarul: biztosítva van az, hogy az a kamatelőny, amiről beszéltem, ami a nemzetközi szabályozásból fakadóan lehetőségként él, az a kamatelőny eljut az exportőrökhöz.

Magyarán: mi limitáljuk, maximalizáljuk azt a marzsot, amit a kereskedelmi bankok ezeken a forrásokon elérhetnek, és miután ez a marzs, illetve ez a metódus az OECD-s és uniós szabályozásban úgy van meghatározva, hogy versenysemleges legyen, ezért egy exportőr akár az Eximbankhoz közvetlenül fordul finanszírozásért, akár valamelyik általunk refinanszírozott kereskedelmi bankhoz fordul forrásért, ugyanolyan feltételekkel, ugyanolyan kamat- és lejárat feltételekkel szembesül. Ezért mondtam azt, hogy nem versenyzünk, hiszen nem versenyezhetünk a kereskedelmi bankokkal, ennek megfelelően az Eximbank nem épített fiókhálózatot, nem rendelkezünk a banki szolgáltatások olyan széles körével, mint amellyel a kereskedelmi bankok rendelkeznek, hiszen nem ez a cél. A mi célkitűzésünk – megint csak a magyar és az uniós szabályozásból fakadóan – az exportszektor versenyképességének a likviditásbővítésén, illetve hitelezésiaktivitás-bővítésén keresztüli erősítése. Ebben egyértelműen együttműködünk minden partnerünkkel, beleértve az exportőröket és természetesen a kereskedelmi bankokat is.

Alelnök úr említette az összeférhetetlenséget. Talán, miután engem érint, bár nem tartozik közvetlenül a napirendhez, mégis válaszolhatok rá. Nem állt fenn semmilyen összeférhetetlenség sem jogi, sem tartalmi tekintetben. Az ÁKK, illetve a nyugdíjreform alap jogi vizsgálatot végzett akkor, amikor az Eximbankhoz kerültem tulajdonosi, tehát miniszteri megbízással, nem volt semmilyen tekintetben összeférhetetlenség. Amire fontos még felhívni

a figyelmet, hogy egy 100 százalékban állami tulajdonú bankról beszélünk, amelyet a leírtaknak megfelelően gazdaságpolitikai eszközként használ az állam, magyarul, ha úgy tetszik, az Eximbanknál folytatott tevékenységem folyamatosan illeszkedik abba a tevékenységbe, amelyet a minisztériumnál végeztem gazdaságpolitikai tekintetben. Ami még fontos ezzel kapcsolatban, hogy a nyugdíjreform alapnál betöltött tisztség semmilyen díjazással, semmilyen tiszteletdíjjal nem járt, magyarul: ezt a tevékenységet, illetve ezt a munkát egy állami tulajdonú banknál és egy állami tevékenységnél, a nyugdíjreform alapnál végeztem, tehát semmilyen tekintetben nem érzem sem jogilag, sem tartalmilag problematikusnak ezt a kérdést. Azóta természetesen ez a kérdés – ahogy azt már önök is tudják – lezárult, illetve megoldódott, éppen az engem a helyettes államtitkári tisztségben követő Zsarnóci Csaba kollégám veszi át ezeket a feladatokat. Azt gondolom, hogy az ezzel kapcsolatos kérdések valószínűleg félreviszik az ügyek jelentését, illetve összefüggését.

A más kibocsátókkal kapcsolatos felvetés kapcsán fontos tudni, hogy a tőkepiac, illetve a finanszírozási piac milyen elvek, milyen módszerek alapján működik, és valóban így működik, ahogy alelnök úr is említette, a piac próbál benchmarkokat, kapaszkodókat találni ahhoz, hogy milyen módon árazzon be egy-egy papírt. Az egyik kapaszkodó valóban az, hogy más országok exporthitel-ügynökségei milyen árazással és milyen felárral tudnak kötvényt kibocsátani. De miután nem létezik két ugyanolyan struktúra, az OECD-s és az európai uniós szabályok ugyanis nem határoznak meg szervezeti szabályokat, ennek megfelelően ez az összehasonlítás nem tud meghatározó lenni, és a piac nem is ezt követi elsősorban. A piac elsősorban azt követi, amire elnök úr utalt, hogy a magyar állam körülbelül milyen hozammal kereskedik, a magyar állam papírjaival milyen hozammal kereskednek a másodlagos piacon, és ehhez képest próbálja egy kvázi szuverén – mint amilyen az Eximbank is – kötvényeinek az árazását belőni. Tehát figyelembe veszi azt a szempontot, hogy az Eximbank egy első kibocsátó a piacon – ez valamekkora kockázati prémiumot eredményezhet –, figyelembe veszi azt a szempontot, hogy egy 500 millió dolláros kibocsátás kevésbé likvid, mint egy szokásos állami kibocsátás, ami milliárd dolláros nagyságrendet szokott rendszerint elérni – Magyarország esetében mindenképpen –, és természetesen figyelembe veszi azt a szempontot, hogy egy teljes állami garanciával rendelkező, és 100 százalékban állami tulajdonú intézményről van szó.

Ezek azok a szempontok tehát, amelyek alapján úgy ítéljük meg, hogy az 5,75 százalékos hozam rendkívül kedvezőnek tekinthető. Ennél talán még fontosabb, hogy a piac is így ítéli meg, amit az mutat, hogy a másodpiacon ennél még alacsonyabb hozammal kereskedik ezeket a papírokat. Magyarán: tehát azt mondhatjuk, hogy ezt az értékelést, mármint az árazás tekintetében pozitív értékelést nem mi állítjuk, nem a hazai gazdaságpolitikai, illetve tőkepiaci szakértők állítják, ezt maga a piac állítja akkor, amikor a másodpiacon sokkal kedvezőbb feltételekkel kereskedik ezekkel a papírokkal.

Arra a kérdésre, hogy van-e ilyen hiteligény a kkv-szektorban: azt gondolom, egyértelműen van. Ahogy elmondtam, 90 milliárd eurónyi exportvolumen generál a magyar gazdaság egy évben, természetesen nem kérdés, hogy a teljes exportvolumen refinanszírozása az Eximbankon keresztül nem indokolt, és nem is lehet célkitűzés. Ennek az exportvolumennek a megoszlása körülbelül úgy néz ki, hogy ennek 20 százaléka a magyar kkv-szektor által generált export, és a nagyobb része valóban a nagy multinacionális exportőrök által generált export. Ha ezt figyelembe vesszük, akkor az eredmény az, hogy körülbelül 18 milliárd eurónyi exportot generál csak kizárólag a kkv-szektor Magyarországon. Mi most félmilliárd dollárnyi forrást vontunk be ennek az exportvolumennek a finanszírozására. Jól látszik tehát, hogy bőven-bőven van tér és mód ennek a finanszírozási módszernek az alkalmazására, csak szimplán a kkv-szektor által generált export finanszírozása tekintetében is.

Van még egy nagyon fontos mutató, amely azt mutatja, hogy egy ország exportvolumenéhez képest mekkora részt finanszíroz az exporthitel-ügynökség. Magyarországon a 90 milliárdos exportvolumennek körülbelül 0,7 százalékát finanszírozza jelenleg az Eximbank. Csak összehasonlításképpen – tehát 0,7 százalék –, Ausztriában ez az arány megközelíti a 20 százalékot, Szlovéniában 15 százalék környékén van, a közép-kelet-európai régióban körülbelül 3-4 százalék. Ez azt jelenti tehát, hogy egyértelműen van mód a tevékenységünk aktivitására, és ezzel semmi mást nem érünk el, csak azt, hogy az exportszektor sokkal versenyképesebb lesz, hiszen alacsonyabb kamatozással jut hitelhez, és jelentős finanszírozási forrást tud ilyenformán felhasználni a tevékenysége bővítéséhez vagy új tevékenység indításához.

S természetesen újra csak megemlíteném azt az Országgyűlés által éppen három hete elfogadott jogszabályt, amely új finanszírozási metódusokat és új finanszírozási csatornákat nyit meg, amely tekintetében természetesen adódik, hogy a nulláról történő ellépés majdnem bizonyos, hogy biztosított. Tehát az igény – ha úgy tetszik, kereslet – ezek iránt a források iránt meglehetősen aktív, éppen ezért csatlakoznék elnök úrnak ahhoz a megállapításához, hogy a program folytatása indokolt-e, és terveinkben van-e. Ezek azok a mutatók, ami alapján azt tudom mondani, hogy egyértelműen igen. Nyilvánvalóan az első 500 millió dolláros forrásbevonás felhasználásának az üteme, felhasználásának a módja meghatározza a későbbi aktivitásunkat és a későbbi stratégiánkat, de ahogy elmondtam, a számokból az látszik, hogy jelentős bővülésre van lehetőség, és természetesen amilyen gyorsan és amilyen hatékonyan csak tudjuk, ezt a forrást igyekszünk az exportszektorba kihelyezni, majd további forrásokat becsatornázni az exportőröknek. Tehát a 2 milliárd eurós program, amelyet az elkövetkezendő 24 hónap tekintetében megterveztünk és felállítottunk, reményeink szerint tartalommal – és effektív hatékony tartalommal – feltölthető.

Amikor az állami finanszírozásról van szó, azaz a kibocsátás mennyiben tekinthető – vagy mennyiben volt tekinthető – esetleges állami finanszírozási tevékenységnek, azt gondolom, pár számadat ezt a kérdést a hozzáértők számára meglehetősen könnyűvé és egyszerűvé teszi. Az Eximbank mérlegfőösszege 800 millió dollár. Ez azt jelenti, azt a kérdést vetették fel egyes sajtótermékek, hogy egy 800 millió dolláros mérlegfőösszegű bank vajon megcélozhatja-e a 100 milliárd eurós GDP-jű magyar gazdaság refinanszírozását. Azt gondolom, maga a kérdés minősíti magát. Természetesen ez nem lehetséges, és ez nem az a metódus, ahol az Eximbanknak az állam gazdasági versenyképességét erősítenie kell, hanem ez az a metódus, amit az imént elmondtam.

Egy másik adalék, hogy miért volt a kérdés – azt gondolom – okafogyott, ez az, hogy a magyar államnak publikusak a finanszírozási tartalékai, amelyek több milliárd euróra rúgnak, a jegybankban elhelyezett állami lekötött betét és további olyan finanszírozási tartalékok a KESZ-en, illetve bilaterális megállapodások formájában, továbbá olyan likvid állami eszközök, amelyek tartalékként szolgálhatnak. Ezek több milliárd eurót tesznek ki, éppen ezért nem is lenne indokolt és volumenében sem vethető össze egy eximbankos kibocsátás ezekkel a célokkal. Sokkal inkább az általam elmondott csatorna az, amelyen keresztül az Eximbank képes a szuverén, illetve a magyar állam finanszírozására pozitív hatást gyakorolni. Ha az exportszektor versenyképességét javítja, ezzel adóbevételeket, munkahelyeket generál, ez már önmagában olyan jelentős gazdaságpolitikai faktor, amelyen keresztül ez a finanszírozási, mármint szuverén finanszírozási kérdés felvethető.

Azt hiszem, talán minden kérdésre válaszoltam, legalábbis igyekeztem kimerítően válaszolni, úgyhogy köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, vezérigazgató úr. Helyettes államtitkár úr, akar-e reagálni bármire?

ZSARNÓCI CSABA helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Csak egy mondatot, ha megenged, elnök úr. Csak meg szeretném erősíteni azt, amit vezérigazgató úr mondott, a Nemzetgazdasági Minisztérium is megvizsgálta az összeférhetetlenség kérdését, és a munkatársaink ugyanarra következtetésre jutottak, mint az Eximbank, illetve az ÁKK.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Akkor köszönöm szépen vezérigazgató úrnak és helyettes államtitkár úrnak a jelenléte, ezt a napirendi pontot lezárnam.

Egyes energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló T/9245. számú törvényjavaslat (Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)

Hátra van még egy napirendi pontunk, ahol az energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat kapcsolódó módosító javaslatait vitatnánk meg. Ha jól tudom, akkor itt a kormányt Horváth Attila helyettes államtitkár úr képviseli, kérem, foglaljon helyet.

Három kapcsolódó módosító indítvány fekszik az asztalon, ezeket mind Seszták Miklós képviselőtársunk jegyezte. Ezek közül az első ponttal kezdenénk, amely a kiegészítő ajánlás 1. pontja. Kérdezem helyettes államtitkár urat, hogy egyrészt tárca- vagy kormányálláspontra képvisel-e, és ha ezt megmondja, akkor azt is legyen szíves megmondani, hogy mi az 1. ajánlási pontnál az álláspont.

HORVÁTH ATTILA IMRE helyettes államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr, kormányálláspontra képviselek, és az 1. ajánlási pontnál az álláspontunk: a kormány támogatja.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e kérdés, észrevétel az ajánlási pont kapcsán? *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, kérdezem, ki támogatja a javaslatot. *(Szavazás.)* A bizottság a kormánypárti képviselők szavazataival, tehát 18 igen szavazattal támogatta. Ki nem támogatta? *(Nincs jelzés.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* 5 tartózkodás mellett.

A 2. ajánlási pontban Seszták Miklós képviselő úr módosító indítványa következik. Itt a javaslat túlterjed a megnyitott módosításokon, de utalást tartalmaz arra, hogy megfelel a házszabályi rendelkezéseknek. Ennek alapján mérlegelés után azt javasolnám, hogy fogadjuk el, mint Házszabályba illő pontot, viszont akkor meg kell kérdeznem a kormány álláspontját az ügyben.

HORVÁTH ATTILA IMRE helyettes államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): A kormány nem támogatja.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e kérdés, észrevétel? *(Jelzésre.)* Aradszki képviselő úr, parancsoljon!

DR. ARADSZKI ANDRÁS (KDNP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! A módosító indítvány egy valós problémát vet fel. Jelen pillanatban a szétválasztási szabályok miatt a földgázipari vállalkozás és a villamosenergia-szolgáltató nem tud részt venni a csoportos áfakörben, ami jelentős hátrányt is okozhat pénzügyi szempontból, mert az egyetemleges felelősségvállalást nem tudja teljesíteni a szétválasztással érintett rendszerüzemeltető, illetve hálózati engedélyes. Úgy gondolom, egy fontos probléma megoldása lehetne ez a javaslat, ezért a bizottság támogatását kérem. Érdemes továbbgondolni a jövőben is ezt a kérdést.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e további kérdés, észrevétel? *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, akkor a kormány álláspontját ismerjük, kérdezem, ki támogatja a javaslatot. *(Szavazás.)* 2 igen szavazat, ennek megfelelően a bizottság nem támogatta, és egyharmadot sem kapott.

Akkor viszont a házszabályi alkalmasságról is dönteni kell. Ki támogatja a házszabályi alkalmasságot? Azt javasolnám a bizottságnak, hogy támogassák, mert nem látok olyan kifogást, ami miatt ezt nem lehet megtenni. *(Szavazás.)* Úgy látom, hogy a bizottság többsége a Házszabály rendelkezéseinek való megfelelést támogatta.

A 3. ajánlási pont is Seszták Miklós képviselő úré. Kérdezem a kormány álláspontját.

HORVÁTH ATTILA IMRE helyettes államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium):
A kormány nem támogatja.

ELNÖK: Van-e kérdés, észrevétel? *(Jelzésre.)* Aradszki képviselő úr jelzi, hogy nagyjából ugyanazt tudná elmondani, mint amit egyébként az előző ajánlási pontnál. Kérdezem, ki támogatja a módosító javaslatot. *(Szavazás.)* A bizottság 4 igen szavazattal nem támogatta, és egyharmadot sem kapott.

Köszönöm szépen. Ezzel a napirendi pont végére is értünk.

Egyebek

Amennyiben nem találkozunk, és erre van is reális esély, mert elvileg ez az utolsó bizottsági ülésünk, ha csak nem adódik valami rendkívüli feladat, akkor a bizottság minden tagjának szeretnék egyébként békés, áldott karácsonyi ünnepeket és nyilvánvalóan sikerekben gazdag, boldog újesztendőt kívánni.

Köszönöm szépen a figyelmüket.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 21 perc)

Rogán Antal
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Szoltsányi V. Katalin